

39. Kakva je bila Isusova smrt?

54 pitanja i odgovora o Isusu Kristu, pripremljenih od tima katoličkih teologa sa sveučilišta Navarra. Ovo je pitanje br. 39: „Kakva je bila Isusova smrt?”

11.11.2009.

Prethodna pitanja

Isus je umro prikovan na križu dana 14 nisana, u petak 7. travnja 30. AD. Tako se može kritički sažeti analiza pripovijedanja evanđelja, nasuprot aluzijama o njegovoj smrti

izrečenima u Talmudu (usp. TB, Sanhedrin VI, 1, fol. 43a).

Razapinjanje je bila smrtna kazna koju su Rimljani primjenjivali na pobunjenike i robove. Imala je zloglasni karakter jer se nije mogla primjenjivati na rimskim građanima, nego samo na strancima. Otkad je Rim zavladao Izraelom postoje brojna svjedočanstva da se ta kazna dosta često primjenjivala. Prokurator Sirije Kvintilio Varo razapeo je godine 4. prije Krista dvije tisuće Židova kao odmazdu zbog jedne pobune.

Što se tiče načina na koji je Isus mogao biti razapet od nedvojbene su važnosti otkrića iz nekropole u Givat ha Mivtaru na periferiji Jeruzalema. Tamo je pronađen grob čovjeka koji je bio razapet u prvoj polovini prvog stoljeća, dakle bio je Isusov suvremenik.

Grobni natpis nam omogućuje da znamo njegovo ime: Ivan, sin Haggola. Visok 1,70 m i star 25 godina kada je umro. Nema sumnje da je razapet jer grobari nisu mogli izvaditi čavle koji su mu držali noge, što ih je natjeralo da ga pokopaju s čavlima na kojima su se zadržali neki dijelovi drveta. To je omogućilo da se sazna kako je križ toga mladića bio od drveta masline. Mala izbočina na drvetu, između nogu, mogla je poslužiti kao oslonac, tako da je osuđenik mogao vratiti nešto snage i produžiti agoniju te izbjeći brzu smrt gušenjem koja bi nastala ako sva težina padne na ruke bez mogućnosti da se na nešto osloni. Noge su bile malo otvorene i savijene. Ostaci u njegovu grobu pokazuju da kosti ruke nisu slomljene ni probodene. Dakle, vjerojatno je da su ruke toga čovjeka bile jednostavno čvrsto vezane na gredu križa (za razliku od Isusa kojemu su bile pribijene čavlima). Noge su mu, međutim, bile

probodene čavlima. U jednoj nozi ostao je prilično velik i dug čavao. Može se zaključiti da je isti čavao probio obje noge tako da su noge bile malo otvorene i između njih je bilo drvo. Lijeva strana desnog gležnja i desna strana lijevog gležnja bile su podržane od grede križa, dugi čavao prošao je najprije kroz gležanj jedne noge do drugog gležnja, zatim kroz gredu te onda kroz drugu nogu.

Razapinjanje je bila kazna tako okrutna da ju je Ciceron ocjenjivao kao „najveću kaznu“ i „najokrutnije i strašno mučenje“ i „najgoru i posljednju kazna kojom se kažnjavaju robovi.“ » (*In Verrem* II, knj. V, 60-61)

Da bi se približilo stvarnosti koja je dovela do Isusove smrti na križu, nije dovoljno da nam ostanu u bolnom sjećanju tragični događaji koje povijest može ilustrirati. Najdublja stvarnost je ona koja u pismima

ispovijeda da je „Krist umro zbog naših grijeha“(1 Kor 15,3). U svom velikodušnom predanju smrti na križu izražava se veličina Božje ljubavi za svakog čovjeka. „Bog pokazuje svoju ljubav prema nama time što je Krist, dok smo još bili grešnici, umro za nas“ (Rim5,8).

Bibliografía: Simon Légasse, *El proceso de Jesús. La historia* (Desclée de Brouwer, Bilbao 1995) 137-143; Nicu Haas, «Antropological Observations on the Skeletal Remains of Giv'at ha-Mivtar»: *Israel Exploration Journal* 20 (1970) 38-59; Francisco Varo, *Rabí Jesús de Nazaret* (B.A.C., Madrid, 2005) 186-191.

Francisco Varo

hr-hr/article/39-kakva-je-bila-isusova-
smrt/ (26.03.2025.)